Štev. 335 (Posamezna številka 8 vinarjev.) V Trstu, v torek 4. decembra 1917 Letnik XLII

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge s omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 31·20
Za pol leta . . . . . „ 15·60
za tri mesece . . . . . „ 7·80
Za nedeljsko izdajo na celo leto . . . . . „ 6·20
za pol leta . . . . . „ 3·60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na millimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 2·00 vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·00

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti" — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Delegacije.

Otvoritvena seja avstrijske delegacije.

DUNAJ, 3. (Kor.) Avstro-ogrska delegacija je imela danes svojo otvoritveno sejo. Navzoči so bili skoro vsi delegati. Galerije so bile zasedene od številnih članov poslanske in gosposke zbornice.

Po otvoritvi seje po ministru za vnanje stvari, na katerega desni strani je sedel ministrski predsednik dr. Seidler, je prevzel predsedstvo starostni predsednik **Fuchs**, nakar je bila izvršena volitev predsednika. Za predsednika je bil izvoljen delegat **Hauser**, ki je izjavil v svojem nagovoru, da bo smatrala delegacija za svojo prvo dolžnost, da napravi naglo konec strahovitemu prelivanju krvi, da se ozdravijo po možnosti grozovite vojne rane. S prisrčnim veseljem, je izjavil predsednik, pozdravljam nadepolni žarek miru, ki je zablesketal na vzhodu. Naj bi se našemu vnanjemu uradu posrečilo, da kmalu udejstvi vesele nade na mir. Vsekakor bo avstrijska delegacija napela vse sile, da napravi iz tega vojnega zasedanja kmalu mirovno zasedanje.

Naša dolžnost napram junakom v strelskih jarkih, kakor tudi napram pomoči potrebnemu prebivalstvu v zaledju in ne v zadnji vrsti napram našim zvestim zaveznikom je, da storimo vse, da olajšamo vojno in dosežemo v kratkem tudi mir. Prepričan sem popolnoma o tem, da oni, ki pričakujejo morda od avstrijske delegacije podaljšanja vojne, ne pridejo na svoj račun. Ako pride pri razpravah delegacije tuintam do ostre kritike, ne bom smatral tega za kako nesrečo, kaiti v vojnem času se je zgodilo marsikaj, česar nismo mogli odobravati. Na vsak način bodo stremljenja vnanjega urada po dosegi miru, pridobila na važnosti in pomenu na znotraj in zunaj, ako se pokaže jasno, da so delegati v tem vprašanju z ministrom za vnanje stvari v popolnem soglasju.

Predsednik se je spominjal nato v toplih besedah pokojnega cesarja Franca Jožefa, nakar je nadaljeval: Dobrotna previdnost je postavila na njegovo mesto mladega cesarja Karla I. On je bil prisiljen, da nadaljuje z vso energijo vojno, s katere pričetkom ni imel nič opraviti. Od pričetka vojne stremi le za tem, da ozdravi krvave vojne rane in da napravi konec strahovitemu klanju. Polni občudovanja in ljubezni gledamo na prijazno postavo cesarja, ki je v temnih časih vojne za prebivalstvo prava svitla točka, ki prinaša vsem tolažbo in upe. Bolše pač ne moremo posvetiti svojega delovanja, kakor da se pričetkom zasedanja poklonimo plemenitemu vladarju.

Predsednik je prosil zbornico, naj vzklikne skupno ž njim trikratni »Hoch!« na cesarja. Delegacija se je pozivu takoj odzvala.

Po izvolitvi delegata dr. **Bilinskega** za podpredsednika je predložil vnanji minister skupne predloge, nakar so se vršile volitve odsekov in tajnikov.

Ogrska delegacija.

DUNAJ, 3. (Kor.) Ogrska delegacija je imela danes popoldne svojo otvoritveno sejo, na kateri je bilo izvršeno konstituiranje. Za predsednika je bil izvoljen grof **Khuen Hedervary**, za podpredsednika grof Avgust **Zichy**. Po kratkem patrijotičnem nagovoru predsednika grofa Khuena, ki je bil sprejet z navdušenimi vzkliki, so bili izvoljeni odseki. Prihodnja plenarna seja bo naznanjena pismenim potom.

Poslanska zbornica.

Debata o nagodbi z Ogrsko.

DUNAJ, 3. (Kor.) Poslanska zbornica je pričela drugo čitanje nagodbenega provizorija. Poročevalec **Milkias** je uvedel razpravo. Trgovinski minister baron **Wieser** izvaja: Po sklenjenih določbah ste bili obe vladi, avstrijska in ogrska, obvezani, da stopite pred potekom nagodbenega roka v dogovore glede nove ureditve nagodbenega razmerja. To se je zgodilo 27. februarja, ko je bil podpisan dotični dogovor. S tem so bili izvršeni pripravljalni koraki, ki so potrebni za parlamentarno obravnavanje nagodbenega razmerja. S tem pa je bilo izvršeno tudi pripravljalno delo, ki je prav posebnega pomena za naloge, ki so se razvile s to velikansko vojno. Ta vojna je gospodarska vojna in bo tudi mir, ki naj zaključi to vojno, gospodarski mir; nanašal se bo predvsem na gospodarske zadeve sveta. Je prav lahko mogoče, da bodo teritorijalni dogovori v mirovni pogodbi na pomenu prav daleč zaostajali za dogovori, ki se bodo nanašali na gospodarske razmere narodov sveta. Na vsak način mora monarhija pripravljena pristopiti k mirovni mizi in obedve vladi morate urediti svoje obojestransko razmerje, predno se boste mogli uspešno udeleževati mirovnih pogajanj. Ne gre, da bi se pogajali z nasprotnikom, med seboj pa ne bi bili še edini. Mislim, da to, kar se je doseglo z orožjem, ne sme biti uničeno z diplomacijo. Z vztrajno hrabrostjo čet smo dosegli izredne uspehe. Vzdržali smo povsod železni obroč, ki naj nas bi zadrgnil. Sedaj hočemo tudi gospodarsko žeti sadove te vztrajne militarične borbe. Predno se pogajamo s svojimi nasprotniki, je potrebno, da stopimo v pogajanja s svojimi prijatelji, zlasti z Nemčijo. Ta pogajanja so se že začela. V tem, da ta dogovor že sedaj ni definitivno predložen zakonitemu obravnavanju, ni nobenega nasprotja. Vlade morajo biti na to pripravljene, toda stvari še niso uspele toliko, da bi bila mogoča zakonita ureditev potom parlamentov. Minister je opozarjal nato, da je opozicijonalni govornik, dr. **Renner**, sam priznaval, da bi zamoglo tekom mirovnih pogajanj priti do tega, da popolne pogodbene svobode ni mogoče doseči niti pri najboljši volji osrednjih vlasti in da bi istim, ako bi se naši nasprotniki združili v ožjo gospodarsko zvezo, ne preostajalo nič drugega, kakor da store isto. Dosedaj še ni mogoče preračunati, kake posledice bodo imeli teritorijalni in drugi dogovori v mirovni pogodbi na gospodarske razmere obeh držav monarhije in naših prijateljev. Zaenkrat še nismo tako daleč, da bi zamogli reči, da zamoremo skleniti pogodbo, o kateri bi zamogli reči, da jo je mogoče izvesti nespremenjeno. Minister želi, da ne ostane nobena nejasnost, kakor da bi vlada kaj nameravala, kar ji po ustavi ni dopustno. Izražena je bila bojazen, kakor da bi bila poslanska zbornica s sprejemom besed »dogovorjena nova ureditev« vezana. Dalje se je izražala bojazen, da bi stopil zakon na kak način brez privoljenja parlamenta v veljavo. Vlada ne misli na kaj takega. Vlada je zato smatrala, da zamore z pridodejanjem besed »s privoljenjem ustavodajnih korporacij obeh držav« razpršiti vse dvome. Glasom poročila ogrskega ministrskega predsednika, je tudi ogrska vlada za to, da se pristavijo v besedilo te besede. Doba dveh let bo dolga, da omogoči parlamentu natančno razpravljanje nagodbe, ki je bila, ali ki bo sklenjena od vlad.

Nato je govoril posl. **Friedmann** in za njim posl. **Spinčić**, ki je naglašal, da je dualizem samposebi nesreča za Jugoslovane in pomeni uničenje tega narodnega plemena. Pritoževal se je nad postopanjem z Jugoslovani tekom vojne in izjavil, da bo njegova stranka, ker je nagodba nasprotna demokratičnim načelom in pravici samoodločbe narodov, glasovala proti nagodbi. (Odobravanje pri Jugoslovanih).

Nato so govorili poslanci **Kolischer**, **Lewicki**, **Jerzabek**, **dr. Urban** in **Fiedler**, ki je razpravljal o razmerju med nami in Ogrsko z ozirom na bodoče možnosti po sklenitvi miru. Razmerje mora temeljiti na drugi podlagi, kakor dosedaj. Govornik je opozarjal na to, da je zavzela ogrska zbornica ostro stališče proti Čehom, ker bi bilo v slučaju uresničenja pravice samoodločbe narodov gospodstvo Madžarov na Ogrskem v nevarnosti. Svari vlado, naj se nikar ne posluži proti Čehom ostrih odredb, kakor si jih žele Madžari. Čehi bodo glasovali proti predlogi, ker nočejo izraziti zadovoljnosti z dualizmom. Nato je bila seja prekinjena. Prihodnja seja jutri.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 3. (Kor.) Uradno se razglaša: 3. decembra 1917.

Vzhodno bojišče. — V zadnjih dneh je bilo v mnogih odsekih ruske fronte od divizije do divizije in od armadnega zbora do armadnega zbora sklenjeno počivanje orožja. V ozemlju Pripjata je sklenila ruska armada z nasproti stoječimi poveljstvi zaveznikov nekako formalno premirje. Rusko odposlanstvo je prekoračilo včeraj naše črte, da sklene s pooblaščenci zveznih armad premirje na vsej fronti.

Na italijanskem bojišču in v Albaniji nič novega.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 3. (Kor.) Veliki glavni stan, 3. decembra 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Po srditem bobnajočem ognju ob jasnem luninem svitu so napadli Angleži včeraj zjutraj z močnimi silami naše postojanke pri in južno Paschendaele. Turinške in hesenske čete so vrgle sovražnika s krepkim sunkom nazaj in ujele 60 mož. Po odbitju napadov je ogenj ponehal in narastel zvečer začasno zopet do velike sile. Na bojišču pri Cambrai je bilo tekom dneva le v nekaterih odsekih topovsko delovanje živahno. Zvečer je napadel sovražnik med krajema Inchy in Bourlon po močnem topovskem stopnjevanju. Bil je odbit po srditih bojih iz bližine. Angleški delni napad pri Vacquerie se je izjalovil. S protisunkom smo ujeli 9 topov in 18 strojnic. Število od 30. novembra napravljenih ujetnikov se je zvišalo na 6000, število topov na 100. — Armada nemškega cesarjeviča: V Argonih smo v uspešnih akcijah napravili ujetnike. — Armada vojvode Albrehta: Živahno sovražno delovanje v dolini Thanna in v Sundgau. — V zadnjih treh dneh so izgubili naši nasprotniki 27 letal in 2 privezna balona. Poročnik Müller je izvojeval 35., pl. Bülow 27 in 28., Pongratz 25. in 26. letalsko zmago.

Vzhodno bojišče. — V številnih odsekih ruske fronte je bilo od divizije do divizije dogovorjeno krajevno počivanje orožja. Z rusko armado v ozemlju Pripjata do južno Lipe in z več generalnimi poveljstvi je bilo sklenjeno premirje. Vrše se nadaljna pogajanja. Rusko odposlanstvo je v svrho sklenitve splošnega premirja prispelo v območje armade princa Leopolda Bavarskega.

Macedonska fronta. — Nobenih večjih bojnih dejanj.

Italijanska fronta. — Nič novega.

Prvi generalni kvartirmojster
pl. Ludendorff.

TURŠKO.

CARIGRAD, 1. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Sinajska fronta: Dne 29. novembra je bilo desno krilo naše srednje skupine močno napadeno pri Beturelil. Potem ko smo začasno izgubili nekatere dele naših postojank, smo vse druge postojanke tamkaj poznaje zopet zavzeli. Zapadno Jeruzalema topovsko delovanje.

CARIGRAD, 2. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Sinajska fronta: Večja bojna dejanja so se vršila le pri Nealinu, kjer smo zmagovito prodrli do višin na poti od Luda v Betur el Fokko. Sovražnik je zamogel še obdržati Betur el Tato. Na desnem krilu je izvršil nekl napadalni bataljon držen sunek do Olrurdža in je ujel večje število strojnic. Na ostali frontimestoma topovski ogenj. Zapadno in južno Jeruzalema mir. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

2. decembra. — Od asiaške planote do dolnje Piave je topovski ogenj neprestano zelo močen. Sovražne čete, ki so se nahajale na pohodu z Mt. Cismona v dolino Nos, so bile opažene in obstreljevane ter razpršene od naših baterij. Znatni sovražni oddelki, ki so se po srditem bobnajočem ognju poizkušali približati našim postojankam na Meletti, so bili takoj pognani v beg. V ozemlju Pertica je eden naših oddelkov z nenadnim sunkom prispel na višino 1549, ki je bila v sovražnih rokah, a je ni mogel zasesti, ker je bil neprestano v srditem koncentričnem ognju.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 3. (Kor.) Wolffov urad poroča: V Sredozemskem morju je bilo potopljenih 11 parnikov, skupno 34.000 ton.

Državljanska vojna v Rusiji.

Poslanik Maklakov odstavljen.

PETROGRAD, 2. (Kor.) Trockij je odstavil ruskega veleposlanika Maklakova v Parizu in izjavil, da bi bila udeležba Maklakova na konferenci zaveznikov zločin proti državi.

Mirovna akcija Lenina in Trockega.

STOCKHOLM, 30. (Kor.) Kljub grozilni noti aliirancev generalu Duhoninu, ki je napravila po vsej Rusiji neugoden vtis, nadaljujeta Lenin in Trockij energično mirovno akcijo. Glasom »Utra« splošni armadni odbor, ki obstoja iz zastopnikov vseh armadnih odborov, ni hotel priznati praporščaka Krilenka za vrhovnega poveljnika. Krilenko je naznanil vladi, da se nahaja v Pskovu vsa garnizija na strani vlade. General Čeremisov je bil aretiran, general Poldirjev pa radi nepokorščine odstavljen.

Protest Amerike in Francije proti premiriu.

LONDON, 2. (Kor.) Reuterjev urad javlja: Ameriški vojaški pooblaščenec v glavnem stanu ruskega generalnega štaba je izročil Duhoninu energičen protest Unije proti sklenitvi posebnega premirja. Tudi francoski vojaški pooblaščenec je naznanil Duhoninu, da Francija ne priznava narodnih komisarjev in pričakuje, da bo rusko vrhovno poveljstvo odklonilo vsa zločinska pogajanja.

Petrograjski občinski svet razpuščen.

LONDON, 2. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Petrograda: Maksimalisti so razpustili petrograjski občinski svet. Nove volitve se bodo vršile 9. decembra.

Zastopstvo Petrograda v ustavodajni skupščini.

AMSTERDAM, 2. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Petrograda: Petrograd zastopajo v ustavodajni skupščini Lenin in Trockij, in Miljukov in Rodičev. Boljševiški komisarji so zaprli vojaške akademije.

Besarabija avtonomna?

BERN, 3, (Kor.) Po vesteh, ki so došle v Pariz, je bila v Kišinevu proglašena avtonomija Besarabije.

WILSON — ROMUNSKEMU KRALJU.

WASHINGTON, 1. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Predsednik Wilson je poslal kralju Romunov sledečo brzojavko: Narod Združenih držav je s toplimi čustvi simpatije in občudovanja zasledoval, kako hrabro se borita kralj in narod, da rešita narodno samostojnost in svobodo gospodstva nemškega militarizma. Vlada Združenih držav je odločena, da pomaga Romuniji v njenem boju še naprej. Istočasno zagotavljam Vašemu Veličanstvu, da bodo Združene države po vojni kar najbolj podpirale Romunijo in da bodo pri mirovnih pogajanjih gledale na to, da popolnoma zagotove Romuniji neodvisnost kot prostemu, neodvisnemu narodu.

RADOSLAVOV O RUSKEM MIROVNEM KORAKU IN ZAHTEVAH BOLGARSKE.

SOFIJA, 1. (Kor.) Sobranje se je zopet sestalo. Ministrski predsednik Radoslavov je podal sledečo izjavo: Bolgarska je bila v soglasju s svojimi zavezniki vedno pripravljena, da prične mirovna pogajanja, kakor hitro bi izdali nasprotniki tozadevno kak predlog, kar je dokazala že z noto iz decembra 1916 in z odgovori na noti Wilsona in papeža. Tak predlog sta nam poslala sedaj načelnik vlade ruske republike Lenin in komisar za vnanje stvari Trockij. Mi smo takoj odgovorili, da pričnemo pogajanja. (Živahno odobravanje). Bolgarska te mirovne ponudbe ni mogla odkloniti, ker je uresničila narodni ideal, za katerega je pričela vojno, namreč zjedinjenje bolgarskega naroda v eno samo državo, ki vsebuje tudi Macedonijo, dolino Morave in Dobrudžo. To bo tvorilo podlago za vsa pogajanja. Po mojih informacijah bo ruska vlada v kratkem imenovala svoje delegate, ki prično nato kmalu pogajanja z nami in našimi zavezniki. (Ponovno odobravanje na vseh klopeh).

Marchese Carlotta prispel v Pariz.

BERN, 2. (Kor.) »Temps« poroča: Italijanski veleposlanik v Petrogradu, marchese Carlotta, je prispel v Pariz.

Z Dunaja.

(Od našega posebnega poročevalca.)

30. nov.

Pomoč obrtnikom.

Danes že pozno popoldne je prišlo na dnevni red v poslanski zbornici poročilo obrtnega odseka v stvari kreditnih podpor obrtnega stanu. Poročevalec dr. Erb je obširno slikal silo in potrebo obrtnega stanu, pred vsem zaradi tega, ker so izginile do malega že skoro vse surovine.

Trgovinski minister baron Wieser je dejal, da zna ceniti posebne težave, ki jih je prinesla vojna obrtnikom, ki jim brez ozira na narodnost priznava lojalno mišljenje in požrtvovalnost za državo. Trgovinski minister ukrene od svoje strani vse možno, da ta prevažni stan ne bo izginjal vsled vojne. Minister je slikal vznemirjenje, ki je nastalo med obrtništvom vsled zgrešene organizacije vojnega gospodarstva, in je rekel, da bi morali organizovati vojne zveze; tudi treba skrbeti za to, da bodo obrtnikom njih lastne organizacije razdeljevale vse potrebno. Za zdaj je že pripravljenih 70% podplatov, ki so na razpolago, da se razdele čevljarjem. Enako je z materijalom za deželne oblačilnice. Isto velja tudi za niti, ki se bodo neposredno delile med obrtnike. — Priznava opravičenost izražene želje obrtnikov, da bi bili tudi mali in srednji obrati zastopani v glavnem odboru generalnega komisarijata za vojno in prehodno gospodarstvo. To se zgodi in poklicanih bo 18 zastopnikov. Minister je dejal, da izpolni svojo obljubo in skliče kmalu obrtni svet. Dejal je tudi, da bodo vse škode nastale obrtnikom vsled vojne kmalu zopet poravnane.

Domobranski minister je izjavil: vojna uprava si je svesta visokega pomena, ki ga sploh ima obrtništvo v ljudskem gospodarstvu, in priznava, da se moramo za »vzdržanje« pred vsem zahvaliti obrtnikom. Zato si tudi prizadeva, da z dobrovoljno presojo zaželjenih odpustov in dopustov obrtnikov pripomore, kjer in kolikor more. Zastran delloma ne neopravičenih pritožb, da že dovoljeni odpusti niso bili dovolj hitro izvršeni, je izjavil minister, da je iznova ukrenil potrebno odpomoč. Minister je omenjal tudi uporabe za frontno službo nesposobnih mož v domačih krajih ali njih bližini, kar bi moralo priti obrtnikom na pomoč. Vojna uprava ne more sprejeti resolucijskega predloga posl. Ganserja, ki zahteva splošen dopust vsem nad 48 let starim in za frontno službo nesposobnim obrtnikom. Dopusti za Božič se bodo dajali v sedanjih običajnih mejah. Da bi se taki dopusti še pomnožili za vse stanove, se je minister obrnil na višje vojno poveljstvo.

Tekom razprave se je slišalo mnogo lepih nasvetov in krepkih kritik. Minister sam je veliko govoril in razni poslanci so mu zaklicali vmes marsikako krepko resnico. Odkar obstoje na svetu parlamenti, ni bilo nikdar toliko govora na primer o niti za šivanje kakor danes. Posl. Wüst je med govorom ministra vskliknil, da kmetom preiskujejo shrambe, kjer bi mogli imeti kako kračo odveč, nimajo pa poguma, da bi pokukali v skladišča, kjer je brez dvoma nakopičenega ogromno takega blaga, ki ga danes že ni več mogoče kupiti za visok denar.

V tej razpravi je prišel do besede tudi slovenski poslanec **Gostinčar**. Dejal je, da so v tej vojni trpeli največjo škodo razni obrtniki in tisti stanovi, ki imajo močne gospodarske zveze z obrtništvom. To je pred vsem kmet, ki zares nima več rokodelca na razpolago. Govornik se je pritoževal, da nižje oblasti ne izpolnujejo točno navodil domobranskega ministrstva v stvari odpustov. Zahteval je, da se obrtnikom nakažejo surovine. Menil je, da ima minister sicer dovolj dobre volje, da bi podpiral obrtnike, žal pa ne more upati, da se ta dobra volja spremeni v dejanja. Izjavil je, da bo glasoval za predloge obrtnega odseka, in pričakuje, da jih bo vlada tudi točno izvrševala. Zlasti v slučaju, ako se ne ustreže obrtništvu s tem, da se mu da na razpolago potrebnih pomožnih delavcev, bo vse ljudsko gospodarstvo v nevarnosti resne in velike škode. Prva in najboljša pomoč vsem stanovom bo pač, naravno, konec vojne. Dal Bog, da bi se vsi stanovi našega ljudskega gospodarstva kmalu našli v prijaznem sodelovanju v blagor posamičnikov in celote. Govornik je predlagal resolucijo, ki poziva vlado, naj podpira malo obrt v vsej državi z vso močjo in vsemi pripravnimi sredstvi in naj jo pospešuje, pri čemur opozarja posebej na težki položaj obrtništva v južnih deželah monarhije, ki je v vsakem pogledu zanemarjeno. (Živahna pritrjevala med Jugoslovani.)

Izborno je tudi slikal težavni položaj obrtništva posl. Sever.

Posl. Richter je predložil resolucijo, ki zahteva obvezno bolniško zavarovanje obrtnikov, ki so postali nesposobni za zaslužek, kakor tudi ustanovitev zdravilišč in rekonvalescentnih domov.

Posl. Einspinner je dejal, da odločno delo obrtništva med vojno ni našlo dovolj uvaževanja. Desettisoči prej cvetočih obrti danes ni več, stotisoči obrtnikov bo moralo po vojni iznova začeti. — Obrtnike, ki bi lahko veliko dobrega storili za splošnost, ni možno oprostiti vojaščine, če so tam še tako neporabni in le v napotje. — Protivi se temu, da drže obrtnike brez slehernega razloga v koncentracijskih taboriščih, kakor tudi proti temu, da izučene delavce in samostojne obrtnike porabljajo v industrijskih podjetjih za zelo podrejene vrste opravila. Dokler je dovolj ujetnikov na razpolago vojni industriji, se obrtniki ne smejo uporabljati. — V stvarnem pogledu gledé obrti same je povedal marsikaj zelo umestnega.

Po raznih drugih govornik je zaključil razpravo poročevalec Erb, ki je dejal, da so za sedanji položaj obrtnikov odgovorni v prvi vrsti birokratje v trgovinskem ministrstvu in tisti činitelji, ki so sestavili generalni komisarijat za vojno in prehodno gospodarstvo. Obrtniki niso zastopani v nobeni centrali.

Odsekovi predlogi sprejeti. Resolucije, stavljene tekom razprave, pojdejo v obrtni odsek.

Begunški zakon.

Dunaj, 30. nov.

Poslanska zbornica je danes drugič sprejela načrt begunskega zakona po predlogu odseka. Poročal je o njem posl. dr. **Bugatto**, ki je dejal, da se je odsek v nekaterih točkah prilagodil mnenju gosposke zbornice, posebno, kar se tiče zahteve, naj se beguncem nudi prilika za delo, preseljevanja beguncev in gledé zahteve, da mora uradništvo v taboriščih biti zmožno jezika beguncev. (O tem bomo še govorili. Op. dop.)

O spornem § 9. pa predlaga odsek kompromis, ki se glasi tako:

»Onim nepremožnim osebam, ki so morale vsled oblastvene odredbe (evakuacije) zapustiti svojo domačijo in vsled tega, ker so ostale v takratnem ali sedanjem vojnem ozemlju, niso dobivale begunske podpore, ali so isto izgubile, ker je bilo njih bivališče izločeno iz begunčem določenega ozemlja, je — ako doba, ko podpore niso dobivali, presega tri mesece — na tozadevno utemeljeno prošnjo naknadno nakazati preživljenski prispevek po 1 krono na dan do najvišjega skupnega zneska 500 kron.«

Bugatto je rekel dalje, da gosposka zbornica tudi soglaša, naj se beguncem njihova pravica zakonito določi. Pa tudi vladi prihaja novo besedilo 9 § na pol pota naproti.

Minister za notranje stvari grof Toggenburg je zelo zadovoljen s spremembo § 9., ker je naknadno izplačilo podpore omejeno na tiste begunce, ki so bivali v vojnem ozemlju ali v takih krajih, ki beguncem niso bili dovoljeni (n. pr. Dunaj nekaj časa); dalje zato, ker je določen najmanjši čas 3 mesecev, okrogel znesek 1 krona na dan in najvišji znesek 500 kron. Vse to silno olajša delo oblastnijam, pa tudi omogoči proračun, koliko bo ta naknadna podpora zahtevala. Minister sam prosi zbornico, naj sprejme predloženi načrt begunskega zakona.

Posl. Fon je obžaloval, da ni predložen načrt zakona po prvotnem besedilu. Mnoge nade beguncev so s tem uničene. To velja posebno za omejitev preseljevanja in izplačevanja begunskih podpor. (O tem

bomo posebej govorili. Op. dop.) — Beguncí tudi ne bodo hvaležni, da ni sprejet v načrt zakona prvotni § 9. — Govornik je slikal razmere v begunskih taboriščih, kjer je ostalo vse pri starem vkljub vsem pritožbam in vsem obljubam vlade. Tam vlada protekcija, — uprave taborišč uganjajo luksus, a prehrana in stanovanje beguncem se nista nič izboljšala. **Posledice se kažejo v hiranju na sploh in v veliki umrljivosti otrok.** Govornik se je dalje pritoževal, da se beguncem po taboriščih ne plačujejo vzdrževalni prispevki. Minister za notranje stvari je beguncem naklonjen, ali svojih podrejenih organov ne more pripraviti do tega, da bi izplačevali beguncem te podpore. — Dalje je govornik prosil vlado, naj bi pospešila vrnitev beguncev na Goriško, kar bi bilo v veliko korist vsej državi, kajti rodovitna zemlja čaka njihovih pridnih rok. Vračanje treba pospešiti, ker poljska dela že čakajo na nje. Vlada naj uvažuje skušnje, ki jih je doživela pri vračanju beguncev v Galicijo, da obvaruje naše begunce pred nepotrebnimi težavami. (Živalna pohvala med Jugoslovani.)

Posl. dr. **Kolesso** je govoril o vzrokih, ki so zakesnili ta zakon: vzrok sta vlada in gosposka zbornica. Ta je hotela stanje beguncev še poslabšati. To bi storila posebno, ako bi obveljala njena omejitev selitve! Govornik zahteva v tem oziru izvršitev sklepov meseca oktobra. — Svari za vsak slučaj pred zopetno evakuacijo. Te se ljudje tako boje, da so se že izvršili celo samomori. Govornik je zahteval, naj vlada pokliče na odgovor tiste organe, ki zavlačujejo izplačilo begunskih podpor.

Na predlog dra. Pogačnika je bila razprava sklenjena in besedo je dobil generalni govornik.

Dr. Rybář obžaluje sicer, da ni predložen prvotni zakon, a bo glasoval za ta načrt, ker je bolje ta zakon, nego nič. — Konstatuje, da je upravno sodišče v vsakem slučaju zavzelo beguncem dobrohotno stališče. Toda, žal, podrejene oblasti se ne držé razsodb upravnega sodišča. Neki vladni zastopnik je v begunskem odseku očitno priznal, da se nižje oblasti v nekaterih vprašanjih ne bodo ravnale po teh razsodbah, marveč, da bodo poskušale, izzvati razsodbo, ki bo odgovarjala vladnemu stališču. (Čujte! čujte! iz vrst Jugoslovanov.) Naiodločneje pa moramo zahtevati, da ministrstvo samo ne ravna proti razsodbam upravnega sodišča, marveč nižjim oblastnijam celo naloži, da te razsodbe uvažujejo pri analognih slučajih.

Kar se tiče povračanja beguncev, se čujejo vsak dan hude pritožbe proti ravnanju oblastnij, ki dovoljujejo olajšave le beguncem v taboriščih. — Nato je govoril o vedenju gosposke zbornice nasproti temu zakonu. Zadnje mesece smo sicer večkrat doživeli zelo ponižujočo igro, da je gosposka zbornica izpreminjala ali odklanjala zakone, ki jih je poslanska zbornica soglasno sklenila. — Gosposka zbornica ima formalno pravo, ako odklanja sklepe poslanske, nima pa moralnega prava, kajti poslanska zbornica je zastop ljudstva, člani gosposke zbornice pa so le zastopniki samih sebe; nimajo pravice, da bi govorili v imenu ljudstva, najmanj pa, da bi volio ljudstva podtačevali in ovirali. (Pohvala in ploskanje.)

Drugi generalni govornik **Pittoni** se je odrekel besedi, nakar je imel končni govor poročevalec dr. Bugatto, ki se nadeja, da bodo oblasti ta zakon tudi spoštovale in izvrševale. Ako bodo podrejeni organi tudi zanaprej uganjali samovoljnosti, bo vladi dolžnost, da take pojave zatré. — Po današnji izjavi ministra za notranje stvari je upati, da gosposka zbornica ta načrt zakona odobri. — Nato je bil zakon sklenjen v drugem in tretjem čitanju.

Razne politične vesti.

G.— **Predpogoji za mirovna pogajanja.** Naš posebni poročevalec nam piše dne 1. decembra: Predsedstva Češkega Svaza, Jugoslovanskega kluba in Ukrajinskega Parlamentarnega Združenja so izdala danes to izjavo: »Mirovna ponudba sedanje ruske vlade ne sloni le na načelu »brez aneksij in kontribucij«, marveč tudi na načelu **»samoodločbe vseh narodov«, kar je naša vlada zamolčala.** Zategadelj ugotavljamo, da podlaga, na kateri je avstrijska vlada po izjavi ministrskega predsednika, pripravljena pričeti mirovna pogajanja, **stoji v tej bistveni točki v neposrednem nasprotju s pogoji mirovnega manifesta sedanje ruske vlade** na vse vojujoče se države. Ta ponudba postavlja v ospredje jamstva za pravico narodne samoodločbe, dočim se zdi, da izjava avstrijskega ministrskega predsednika, podana v sporazumljenju z ministrom za zunanje stvari, **naravnost izključuje varstvo pravice do samoodločbe, ker jo zamolčuje.** Z ozirom na to bistveno nasprotje v važni točki ponudbe za premirje se bojimo, da bi že pričeta pogajanja ne mogla voditi do zaključka miru, **za kar delamo vlado v polni meri odgovorno.** Z našega stališča ugotavljamo še enkrat, **da v smislu svojih deklaracij z dne 30. maja t. l. vztrajamo v polnem obsegu pri zahtevi samoodločbe vseh narodov.«** Že sinoči se je čulo, da imajo parlamentarne stranke v rokah popolno besedilo mirovne ponudbe in poslanec Zenker je v tem oziru podal ostro vprašanje, ali hoče vlada priobčiti neprikrajšano ta svetovno-zgodovinski dokument. — Današnji listi prinašajo nekako oficijozno opravičevanje v tem smislu, da so različni radiobrzojavi različno sprejeli nekatere odstavke, ki niso povsem jasni, zato so se izpustile te nejasnosti, ki so pa nebistvene. Zato se dvomi, da bi mogel imeti posl. Zenker kako bolj avtentično besedilo. — Zdi se pa, da se parlamentarne stranke ne dado odpraviti samo s tem nedolžnim pojasnilom.

Aprovizacijske stvari.

Razdeljevanje kondenziranega mleka.

Aprov. komisija nam naznanja: Ker je došlo kondenzirano mleko, ga bo mogla aprov. komisija že od danes, v torek, 4. t. m., dalje zopet razdeljevati na izkaznice. Morejo si ga nabaviti tudi oni odjemalci, ki so si včeraj, v pondeljek, 3. t. m., že nakupili svoj tedenski odmerek.

Prodajalcem kruha.

Aprov. komisija vabi vse prodajalce kruha na sejo, ki se bo vršila danes, v torek, 4. t. m., ob 5. popoldne v izkazničnem uradu v ulici della Valle št. 3. — Predmet posvetovanju bodo tvorile odredbe glede izkazilnih listkov za nabavljanje kruha. — Priporoča se vsem prodajalcem kruha, da se zanesljivo udeleže te seje, ker se oni prodajalci, ki se je ne bi udeležili, nikakor ne bodo mogli opravičevati, ako ne bi znali, kako jim je ravnati z izkazilnimi listki za nabavljanje kruha, ki stopijo v veljavo v petek, 7. t. m.

Prodaja kuriva.

Oglje, 10 kg na izkaznico.

Rdeče izkaznice. Novo mesto: št. 1200—Stock, ul. Squerro nuovo 15, (cena 60 vin. 1400 (obrobna št. 3) dne 5. 12., pri A. kg). — **Stara mitnica:** št. 4256—4355 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri A. Ribarich, ul. Media 8, (cena 84 vin. kg), št. 4356—4505 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri P. Buttus, ul. Solitario, (cena 60 vin. kg). — **Sv. Jakob:** št. 4521—4649 (obrobna št. 2) in št. 1—427 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri G. Macorin ul. Madonnina 8, (cena 52 vin. kg), št. 428—497 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri G. Gul, ul. Ponzanino 5, (cena 58 vin. kg). št. 498—577 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri F. Rupena, ul. Rigutti 11i, (cena 84 vin. kg). št. 578—727 (obrobna št. 3) dne F. Braicovich, ul. Madonnina 24, (cena 60 vin. kg). — **Vrdela:** št. 381—630 (obrobna št. 2) dne 4. 12., pri Miceu, S. Cillino 2, (cena 60 vin. kg). — **Kjadin:** št. 115—264 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri M. Rupena ul. Foscolo 19, (cena 66 vin. kg). — **Škorklja:** št. 273—324 (obrobna št. 3) in št. 1—150 (obrobna št. 4) dne 4. 12., pri A. Stock, ul. Squerro nuovo 15, (cena 60 vin. kg).

Drva za kurjavo, 20 kg na izkaznice. — Rdeče izkaznice.

Staro mesto: št. 2092—2151 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri A. Perotto ul. Fornelli 1, (cena 30 vin. kg). — **Novo mesto:** št. 1170—1199 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri A. Martincich ul. dei Forni 12, (cena 30 vin. kg). — **Stara mitnica:** št. 4506—4605 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri A. Ribarich, ul. Media 8, (cena 34 vin. kg). — **Sv. Jakob:** št. 728—782 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri M. Tedetschi ul. Media 8, (cena 34 vin. kg.) — **Sv. Jakob:** št. 728—782 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri M. Tedetschi, ul. del Bosco (cena 30 vin. kg), št. 783—832 (obrobna št. 3) dne 4. 12., pri C. Cigoj ul. Concordia 17, št. 883—908 (obrobna št. 3) dne 3. 12., pri F. Rupena ul. Rigutti (cena 32 vin. kg). — **Rojan: št. 956 957** (obrobna št. 1) in št. 736—790 (obrobna št. 2) dne 5. 12. pri G. Struckel, ul. Boroević 51 (cena 30 vin. kg). **Kolonja:** št. 52—251 (obrobna št. 3) dne 4. 12. pri Preširen ul. Cologna 2 (cena 36 vin. kg.)

Premog (koks) 10 kg na izkaznico. Rdeče izkaznice.

Sv. Jakob: št. 909—1008 (obrobna št. 3) dne 5. 12., pri A. Baisinger ul. della Guardia 42, št. 1009—1108 (obrobna št. 3) dne 5. 12., pri G. Stancich ul. S. Zenone št. 1109—1208 (obrobna št. 3) dne 5. 12., pri A. Mayer ul. Concordia 5, (cena 22 vin. kg). — **Škedenj:** št. 295—316 (obrobna št. 3) in št. 1—79 (obrobna št. 4) dne 5. 12., pri R. Sancin, Škedenj 508, (cena 22 vin. kg).

Rjavi premog (briquettes). 10 kg na izkaznico.

Novo mesto: Modre izkaznice št. 369—751 (obrobna št. 10) dne 4. 12., pri A. Martincich ul. dei Forni 12, (cena 34 vin. kg). — **S. M. M. zgornja:** Modre izkaznice ša. 215—230 (obrobna št. 3) dne 5. 12., pri F. Frank, Bivio 8, (cena 38 vin. kg).

Premog (fossile). 20 kg na izkaznico. Modre izkaznice.

Staro mesto: št. 314—390 (obrobna št. 8) in štev. 1—130 (obrobna št. 9) dne 4. 12., pri L. Bertok, ul. Artisti, (cena 13 vin. kg). — **Nova mitnica:** št. 489—787 -(obrobna št. 10) dne 5. 12. pri Schlembach ul. Molin grande 20, (cena 13 vin. kg), št. 1—215 (obrobna št. 11) dne 5. 12., pri Guastia ul. Salice 7, (cena 13 vin. kg). — **Stara mitnica:** št. 320—560 (obrobna št. 8) dne 4. 12., pri Guastia, ul. Salice 7, (cena 13 vin. kg).

Popravek. V nedeljo je bilo objavljeno pri Babuder ul. Giuliani, premog (fossile) po ceni 13 vin. kg, pravično je cena po 18 vin. kg.

Domače vesti.

Odborova seja Političnega društva »Edinost« se bo vršila jutri, 5. t. m., ob 3 pop. v prostorih uredništva v ulici sv. Frančiška 20 I. Ker so na dnevnem redu važna poročila in predlogi, se priporoča polnoštevilna udeležba. — Predsednik.

Podaljšanje podpisovalnega roka za 7. vojno posojilo. Kakor pri dosedanjih vojnih posojilih, so se tudi pri sedanjem 7. vojnem **posojilu z** različnih strani od **občinstva in** podpisovalnic izrazile želje, da bi se rok za **podpisovanje** podaljšal. Finančni minister je torej dovolil, da se smejo podpisi na 7. avstrijsko vojno posojilo sprejemati tudi še po poteku v prospektu razglašenega roka za podpisovanje, toda samo do sobote, 15. decembra 1917, opoldne. Po tem roku bo poštnohranilnični urad sprejemal samo še v tiru se nahajajoče podpise javnih korporacij, ustanov in zakladov ter zbirke.

Seja premogovne komisije. Včeraj se je vršila pod predsedstvom namestnika barona Fries-Skeneja seja namestniškovne premogovne komisije. V svojih izvajanjih je namestnik naglašal, da odredbe, ki so od začetka novembra v veljavi glede preskrbe kuriva, dosedaj žal še niso obrodile zboljšanja razmer. Od količin premoga, ki so bile odkazane Primorski, smo v preteklem mesecu dobili le razmeroma majhen del. Zlasti občutljivo postaja zopet pomanjkanje premoga za plin. V tem oziru se je pokazala potreba, da se poraba lina in elektrike ponovno skrči in da se strogo izvajajo že obstoječi tozadevni predpisi. V tem smislu je komisija po temeljiti razpravi sklenila, da se bodo morale trgovine in prodajalne zapirati bolj zgodaj in da se igralni čas kinematografov preloži v čas med 6 in in 10 zvečer. Drugo točko posvetovanja je tvorilo vprašanje sestave konzorcija, ki naj urejuje preskrbo Trsta s kurivom. Temu konzorciju bo pripadala tudi tržaška občina. Tudi vprašanje cen se ima urediti enotno in s posebnim ozirom na interese konsumentov. Po daljši debati se je komisija s pretežno večino izrekla za sestavo tega konzorcija. Na koncu je namestnik je obljubil, da bo glede dovozov premoga ponovno energično posredoval pri psrednjih uradih, pri česar je izrekal upanje, da bo tekoči mesec v tem oziru ugodnejši, kot je bil pretekli.

Premestitev vpoklicanih ribičev na jadransko obal. C. k. voj. oblast je odredila, da se morejo vpoklicane osebe, ki so po poklicu ribiči, ako imajo nad 38 let ter so nesposobni za službo na fronti in službujejo v etapnih postajah ali v notranjosti države, premestiti v obrežna mesta ali k četnim oddelkom, ki so razmeščeni ob jadranski obali. S to odredbo se hoče ribičem omogočiti, da bodo mogli izvrševati svojo obrt v korist civilnega prebivalstva. Svojci takih oseb, ki so imele svoje stalno bivališče v Trstu, so vabljeni, da, ako so dani gori navedeni predpogoji, do 15. t. m. naznanijo statistično anagraficnemu uradu v ulici Sanità št. 25, vrata 53, vse potrebne podatke o dotičnikih (polk, vojno pošto itd.), da se bo zamoglo poskrbeti za njihovo premestitev.

Občinski zastop v Dolini za jugoslovansko deklaracijo. Občinski zastop dolinski zbran dovoljno številno v seji dne, 1. decembra 1917, soglasno sklene: a) Izreka jugoslovanskemu klubu popolno in neomajno zaupanje, posebno pa apelira na vse v Jugoslovanskem klubu združene poslance, naj od zahtev podanih v deklaraciji 30. majnika 1917 v državnem zboru niti najmanje ne odnehajo in ne popustijo. b) Izreka državnima in deželnima poslancema dr. Šusteršiču in Jakliču, katera sicer ne zastopata naše dežele in občine, ki sta pa bila kod člana Jugoslovanskega kluba dolžna podpirati tudi naše interese s tem, da sta radi svojih osebnih koristi izstopila iz »Jugoslovanskega kluba« in začela delati med narodom razdor ravno v najkritičnejšemu času, ko bi moral stati ves narod združen ene misli enega načela — **soglasno nezaupnico.** Apelira na vse občinske zastope onih občin, ki jih zastopata dr. Šusteršič in Jaklič, da se o njiju neopravičljivem in graje vrednem nastopu izjavijo v istem smislu kot občina Borovnica na Kranjskem.

Čitajte! Miklavž pride v soboto — na praznik — z vsem svojim sijajem v tržaški Narodni dom, da obdari po zaslugi, male in velike otroke. Spored bodo proizvajali člani šentjakobske »Čitalnice«, ves dobiček pa dobi ženska podružnica CMD za svojo »Božičnico«. Pridite vsi, da pomagate do najlepšega uspeha, kakor ga namen prireditve tudi zaslužil! Opozarjamo že danes, da otrokom brez spremstva odrastlih ne bo dovoljen vstop. Darovi naj se pošiljajo dobro zaviti in zvezani ge. Bičkovi v Narodni dom.

Za časopisje izven Dunaja. Poslanec **dr. Rybář** in tovariši so stavili na ministra za trgovino naslednje vprašanje: V zadnjih mesecih se nakazovanje papirja za časopisje izven Dunaja krči vedno bolj, tako, da so bili dnevniki, ki so še začetkom vojne izhajali na 4—6 straneh in z večerno izdajo, prisiljeni, da so z večernimi izdanji popolnoma prenehali, a jutranja izdanja omejili na 2 strani. Vkljub temu zahteva vlada pred otvoritvijo parlamenta, in to celo z zagrozitvijo ustavljenja, naj časopisi prinašajo vse možne uradne in oficiozne razglase, pričenši pri vojnih poročilih in sporočilih o obiskih visokih in najvišjih oseb, razglasih policijskih oblasti in deželnih načelnikov, in najrazličnejih uradnih in poluradnih komisij — pa do jako malo zanimivih zbirk za Rdeči križ, vojaške dome in slično. Ti razglasi zahtevajo često ½ lista, tako, da za druga sporočila in uvodnike ostaja le jako malo prostora, dočim so oglasi skoro popolnoma izključeni. V zadnjem času pa je razdeljevalna oblast v ministrstvu za trgovino celo dnevnikom, ki izhajajo le na dveh straneh, dopostala poziv, **naj zmanjšajo prostor tiska za 20. odstotkov.** Kot vzrok se navaja pomanjkanje papirja. — Temu nasproti pa moremo videti dnevno, da na Dunaju izhajajoče, posebno pa takozvano veliko časopisje niti najmanje ne trpi vsled pomanjkanja papirja, marveč izhajajo listi do na 40 straneh (ob nedeljah celo 60) in morejo poseł z inserati vršiti dalje v najrazsežnejši meri. Od 40 strani v tednu je nič manje nego 26, a od 60 ob nedeljah nič manje nego 45 izpolnjenih z inserati, v katerih se ponuja ali išče prav vse, kar more biti na prodaj, začenši pri ponarejenih zabeh do ženitve in svobodne ljubezni, in so cele strani izpolnjene z osmrtnicami, tudi po 10 o istem smrtnem slučaju. Mej tem, ko časopisje v provinci radi pomanjkanja prostora ne more priobčevati niti najvažnejih vesti, ali to je zelo skrajšano, more dunajsko veliko časopisje eno in isto vest predlagati čitateljem tudi trikrat v isti številki, in sicer: kot brzojavko, kot politično vest in končno kot predmet uvodnega članka. Pomembnost Dunaja kot velemesta in glavnega mesta države priznavajo podpisani brez drugega, kakor priznavajo tudi radi potrebo posebnih ozirov do njegovih potreb. Ni smeti pa prezirati, da vsled zgodovinskega razvoja in mnogovrstnosti narodov ni Dunaj tako kulturno središče kot n. pr. Pariz za Francijo, ter da radi različnosti jezika dunajsko časopisje skoro ne prihaja v vpoštev za potrebe posameznih delov države. Zato je veče uvaževanje časopisja izven Dunaja brezpogojno potrebno, pri čemer je še pomisliti, da dunajski časopisi že vsled svoje veče naklade večinoma potrebujejo več papirja, katera potreba naj se ne veča še s potratnostjo po obsegu posamezne številke. Ako je res pomanjkanje papirja, potem naj se potrebi javnega prometa na Dunaju zadošča na drug način, nego pa z inserati v časopisih, ali pa naj se ti vsaj omeje.

†

Žalostnega srca in solznih očij naznanimo vsem, ki so poznali gospoda

Egona Jezerška

bivšega učitelja na šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu in poročnika v polku gorskih strelcev, odlikovanega z vojaškim zaslužnim križcem 3. vrste, priznanjem pohvale in Karlovim križem za čete,

da je umrl dne 15. listopada t. l. ob reki Piave, zadet v glavo od sovražnika.

Bil je ljubeč soprog, vdan sin in drag brat. Braneč svojo domovino je legel v tujo zemljo, od kjer pa bo prepeljan v zemljo slovensko, predrago deželo, ki jo je ljubil presrčno ves čas. V neizmerni boli prosimo tihega sožalja.

Križe pri Tržiču, 1. grudna 1917.

MARINKA, soproga.

Ana in Janko, stariši. — **Vinko** (v ruskem ujetništvu) **in Janko,** brata. — **Darinka, Anica, Stanka, Danica in Vera,** sestre.

Češko Budjevička Restavracija (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Zamenja se ½ kg kave za fižol, moko ali kaj drugega. Pismene ponudbe Kuch. Alessandro Volta 12. 1639

Išče služkinjo. Ulica Petronio št. 2, Maks Gulič. 1640

Fino razno pecivo in kandite za sv. Miklavža se dobi po najnižji ceni ulica Valdirivo 29. Mlekarna. 1641

Na prodaj je koleselj v dobrem stanju, skoraj nov. — Josip Vran, Tomaštev. 9. 3123

Na prodaj so 8—9 tednov mladi prašiči. Sv. Ivan pri stari cerkvi Posestvo Malinič. 1637

Prodam svinjo dva meseca brejo in dve breji kozi. Sv. Ivan nova cesta. Gostilna Toni". 1638

98% modre galice v vsaki množini se dobi po 17 K pri Karolu Šiškovič, Čukal. 31 2

Limone v večji množini so na prodaj v ulici Valdirivo št. 29. M. Mozetič. 1631

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407

Ženske čevlje št. 39 in 38½, že rabljene, kupim takoj. Bittenz, ulica Piccardi 2, I nadstr. A 17

Hišo z zemljiščem in vodnjakom, tri sobe, kuhinja, lep razgled, se odda v najem ali proda. Rojan—Molini 737, Pikič. 1635

JADRANSKA BANKA
Trst, Via Cassa di Risparmio 5
(Lastno poslopje)
Kapital in rezerva K 13,200.000.—
FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija Split, Šibenik, Zadar.
VLOGE NA KNJIŽICE
3½%
od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru - Akre lettere, čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča.
KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke, valute devize, promese itd. Daje PREDUJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE DEPOSITS PROMESE. — — Prodaja srečk razredne loterije Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni kredit, rembours krediti, Borzna naročila. — Inkaso.
MENJALNICA. — — — ESKOMT MENIC.
Telefoni: 1463, 1733 in 2676
Uradne ure: od 9 do 1 popoldne.
Brzojavi: JADRANSKA.

Kabaret-Varietà MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Vstopnina K 2

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine. — Plombiranje.
-- UMETNI ZOBJE --

GAMBRINUS
Varieté Kabaret
vsaki večer
ob 9½,
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1·—

Zlatarnica G. Pino
v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio.
Velika izbera srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

Te dni se je zopet odprla dobroznana trgovina
JOSIP SPEHAR & Comp.
v Trstu, ulica S. Caterina štev. 7
VELIKA IZBERA
izgotovljenih oblek za odrasle in otroke
Suknje, Rangian in Paletot.
P. N. občinstvo naj si o pravem času preskrbi izkazničo.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE
(Oběna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.
Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1914. K 480,984,656.23 Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1914: K 1,295,816,563. Plačana podvračila od leta 1881 do 31. decembra 1914 K 1.212,012,598.55.
S 1. januvarjem 1907. je društvo uvelo za življenski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.
Povdarjati je sledeče ugodnosti police:
I. Veljavnih takoj od izdanja:
a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti vojno službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
b) ako plača zavarovanec 1‰ od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo vsled pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v teku 6 mesecev po preteku roka.
II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdanja:
a) zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerisibodi deželi sega sveta. (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarov. v dvoboju.
III. Veljavnih po preteku enega leta po izdanju police:
a) zavarovanec se oprosti plačevanju za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.
IV Veljavnih po preteku treh let od izdanja:
a) Absolutna neizpodbitnost zavarovanja razun slučaja prevare.
b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl vsled samomora, ali poskušenega samomora.
c) Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4½%.
Društvo sprejema zavarovanje tudi za
življenje, požar, prevažanje in tlom.